

kan jo ogsaa tænkes at blive ansat. Jeg skulde derfor finde det hensigtsmæssigt, at det sidste Punktum af denne Paragraph udgik, og at det derimod overlodes til Skolecommissionen, naar et saadant enkelt Tilfælde indtraf, at tage Bestemmelse derom paa Lærernes Indstilling.

§ 24 hedder det, at den første Lærer ved Realskolen skal tillige være ordineret Catechet ved Thorshavns Kirke. Hvorfor denne Bestemmelse er optagen, maa jeg tilstaae, at jeg ikke indseer, da det er en Sag, som aldeles ikke vedkommer Skolevæsenets Ordning; det er Noget, der vedkommer Kirken og kan meget let blive til Skade for Skolen, som ved en saadan Bestemmelse kan blive absolut nødt til at tage en theologisk Candidat til Lærer, som det ikke altid er sagt bestøder de for en Realskole nødvendige Kundskaber og Egenheder, som man kan ønske og forde. At en saadan Catechet i paatrængende Tilfælde kunde forrette Tjenesten for den fraværende Præst eller paa andre Maader være den kirkelige Tjeneste til Nytte, forkommer mig at være et Hensyn, som er denne Sag aldeles uvedkommende, og som derfor slet ikke bør tages her. Erfaringen har desuden vist, at, hvor en Catechet er ansat som Skolelærer, kommer det meget let til at gaae ud over Skolen.

Jeg finder i en Erklæring, som et nuværende høitæret Medlem af Thinget engang som Kirke- og Underviisningsminister har afgivet, at han har omtalt en affordiet Betænkning af Skoledirectionen paa Færøerne og deri blandt andet særligt ønsket Directionens Forslag meddeelt angaaende de Skolelæreres Stilling, der maatte være at entlede paa Grund af den paatænkte Forandring, samt angaaende Anvendelsen af de Bygninger, som derved muligen maatte blive ledige. Da jeg i det Lovforslag, som her foreligger, aldeles savner enhver omhelst Oplysning om dette Punkt, forekommer det mig, at det ikke kunde være uhenigtsmæssigt, om Noget derom blev optaget, da det baade for de vedkommende Lærere ikke er ligegyldigt, hvorledes deres Fremtid bliver bestemt, og der dog ogsaa burde tages nogen Bestemmelse med Hensyn til de Bygninger, hvorom Taleren er. Til disse korte Bemærkninger skal

jeg indskrænke mig paa dette Stadium af Sagen.

Madvig: Jeg skal ikke gaae meget i det Enkelte med Hensyn til de Bemærkninger, der nylig ere fremkomne angaaende Forslaget, da der til deres Prøvelse vil være bedre Leilighed, naar Resultatet af disse Bemærkninger foreligger som egentlige Forslag. Jeg troer blot at maatte fremsætte en almindelig Bemærkning om, hvad der har været ledende for mig ved Deeltagelsen i det i denne Sag nedsatte Udvalg. Jeg har antaget, at i en Sag, der er saa vanskelig at behandle her som Skolevæsenet paa Færøerne, hvor man har et saa nyt Exempel paa, hvor stort et Misgreb man kan begaae ved at anvende det danske Skolevæsenes Maalestok paa Færøerne, — der skulde man saameget som muligt slutte sig til det, der er blevet vedtaget og næsten eenstemmigt vedtaget oppe paa Færøerne. Jeg har navnlig troet, at man burde gjøre dette med Hensyn til den hele Disposition og Ordning i Loven, og jeg har kun et enkelt Sted, hvor det forekom mig at være altfor aabenbart, at simple Instruktionsbestemmelser vare indkomne i Loven, foreslaaet Modificationer; men, ellers at gjøre væsentlige Forandringer i Realiteten, troer jeg vilde være meget betænkeligt. Jeg troer, at de Bemærkninger, vi i dette Dieblik have hørt, allerede antyde, hvor let man kan komme ind paa en skæv Vej, ved at gaae ud fra Forsstillinger, der have fuldkommen Berettigelse, naar man taler om Realskolen eller overhovedet Skolen i Danmark, men som ere meget betænkelige, naar man anvender dem paa Færøerne. Naar jeg skulde have forladt den af mig udtalte Grundsætning, at lade Det blive staaende, der uden Skade kunde blive staaende, skjøndt det ikke billigedes af mig, saa vilde jeg saa lidet være for, at man skulde gjøre flere Gjenstande til befalede i den særvekkende saakaldte Realskole, at jeg tværtimod vilde have sagt, at man slet ingen saadanne skulde have. Det er aabenbart, efter de Midler, man har til denne Skole, forkeert at tænke paa, at der tilligemed Underviisning i Engelsk og ogsaa skulde gives Underviisning i Fransk og Tydsk. Jeg vilde ansee det for en stor Ulykke, hvis man med de smaa Midler, man har, vilde forsøge